

Informácie pre darcov krvi

Darovanie krvi je vysoko humánny čin. Vaša darovaná krv môže zachrániť život človeka po úraze, autonehode, pri pôrode, ťažkých operáciách a pod., ale najčastejšie pomáha prežiť ľuďom, ktorých organizmus je oslabený a vyčerpaný zákernou chorobou.

Neexistuje umelá náhrada krvi, jej jediným zdrojom je človek.

Podmienky prijatia darcu krvi:

- každý zdravý človek vo veku od 18 do 60 rokov, (aktívny darca do 65 rokov), s telesnou hmotnosťou minimálne 50 kg, s minimálnou hodnotou Hb – muži: 135 g/l , ženy: 125 g/l.
- nelieči sa na chronické ochorenie
- neprekonal závažné infekčné ochorenie – infekčnú žltáčku B, C, a nebol posledný rok v styku s chorými na toto ochorenie (iné vážne infekčné ochorenia treba konzultovať s lekárom transfuziologického pracoviska)
- človek, ktorý nie je nosičom HIV (vírus spôsobujúci ochorenie AIDS)
- Človek, ktorý nemal v poslednom roku sexuálneho partnera HIV pozitívneho a nepatrí k rizikovým skupinám prenosu HIV ako sú:
 - narkomani, ktorí si drogy podávajú vnútrožilovo
 - mužskí a ženský prostitúti
 - homosexuálne správajúci sa muži
 - jedinci používajúci neobvyklé sexuálne praktiky
- človek, ktorý nie je závislý na alkohole a drogách a drogy v minulosti neužíval
- človek, ktorý pravidelne a dlhodobo neužíva lieky
- po prekonaní infekčnej mononukleózy, boreliózy a chlamýdiovej infekcie možno darovať krv rok po vyliečení, ak je negatívny nález
- muži môžu darovať krv 1 x za 2-3 mesiace (najviac 4x do roka), ženy 1 x za 3-4 mesiace (najviac 3 x do roka). Potrebné je priniesť si so sebou občiansky preukaz (alebo iný doklad totožnosti) a preukaz zdravotného poistenia. U evidovaných darcov je potrebný preukaz darcu.

Príprava na odber:

- večer pred odberom neodporúčame jesť masťné jedlá, fajčiť a piť alkoholické nápoje
- nie je vhodné prísť darovať krv po ťažkej fyzickej a psychickej námahe (vrátane tréningu, posilňovne..)

- nie je vhodné darovať krv počas menštruácie, tesne pred alebo po nej
- v deň odberu zjesť ľahké raňajky (rožok, med, lekvár, ovocie, zeleninu) a vypiť cca 0,5 l nealkoholických nápojov, nie mlieko, nejesť mliečne výrobky, údeniny a pod

Priebeh odberu:

Pred odberom krvi ste povinný vyplniť dotazník, ktorý je súčasťou povinného predodberového vyšetrenia v zmysle vyhlášky MZ SR č. 333/2005 Z.z. o požiadavkách na správnu prax prípravy transfúzných liekov, cieľom ktorého je zistiť Vašu zdravotnú anamnézu, ako aj údaje o Vašom predchádzajúcom liečení.

Na základne vyplneného dotazníka, rozhovoru a vyšetrenia Vás transfuziologický lekár k odberu odporučí, prípadne dočasne alebo trvalo vylúči. V prípade zatajenia niektorých skutočností darca vystaví príjemcu transfúzie riziku prenosu infekcie .

Dôvodom zisťovania vašej zdravotnej anamnézy je ochrana Vášho zdravia a tiež zabezpečenie kvality a bezpečnosti transfúzných prípravkov.

- zaevidovanie darcu v evidencii
- odber vzorky krvi na vyšetrenie krvného obrazu
- lekárske vyšetrenie
- samotný odber krvi (čas odberu cca 7 - 10 minút)
- množstvo odobratej krvi (450 ml) je pre darcu neškodné
- pri darovaní krvi sa používa jednorazový sterilný materiál, takže je vylúčená možnosť nákazy darcu
- osobné údaje darcu ako aj výsledky vyšetrení sú lekárske tajomstvom a prístup k nim majú len oprávnené osoby
- po odbere krvi je vhodné nahradiť stratu tekutín a občerstviť sa. Neodporúča sa zvýšená fyzická námaha

Vyšetrenia v rámci odberu krvi:

- pred odberom vyšetříme: krvný obraz, teplotu, tlak krvi a pečeňový enzým ALT
- v odobratej krvi: krvnú skupinu a vyšetrenie protilátok proti hepatitíde (žltáčka) typu B a C, syfilisu, HIV (AIDS)
- v prípade zistenia positivity na niektoré z uvedených ochorení je darca informovaný a odoslaný na vyšetrenie do príslušnej odbornej ambulancie
- darovanie krvi nie je spôsobom otestovania sa na nosičstvo krvou prenosných chorôb! Pamätajte na to ešte pred tým, než sa rozhodnete stať sa darcom krvi.
- celý proces darovania krvi, jej vyšetrenia, prípravy a uchovávaní transfúzných liekov sa vykonáva podľa stanovených noriem a podľa zásad Správnej praxe prípravy transfúzných liekov

V prípade akýchkoľvek nejasností alebo otázok sa kedykoľvek obráťte na lekára alebo ostatných pracovníkov transfúziologického oddelenia